

Statenvoorstel

Vergaderdatum GS: 28 oktober 2025

Portefeuillehouder: Frederik Zevenbergen

Uiterlijke beslistermijn: 28 oktober 2025

Documentnummer: PZH-2025-881560099

Onderwerp

Verhogen investeringskrediet N211 Wippolderlaan

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

Voor het zomerreces bent u per brief ([PZH-2025-874798141](#) & [PZH-2025-877033762](#)) geïnformeerd over de laatste stand van zaken van het project N211 Wippolderlaan, de uitkomst van de bemiddelingsprocedure met de aannemerscombinatie en de aankondiging van een voorstel voor kredietverhoging. Met het voorliggend voorstel aan uw Staten worden de financiële consequenties hiervan behandeld.

Als gevolg van meerdere ontwikkelingen in het project, zal het investeringskrediet verhoogd moeten worden met €55,0 mln, inclusief een risicoreservering van €10,0 mln, tot een totaal van €207,0 mln. Het gaat hierbij om:

- Gewijzigde uitvoeringswijze van de verdiepte ligging;
- Aantreffen van twee weesleidingen;
- Ontstane vertraging in de uitvoering;
- Veranderde grondwaterhuishouding;
- Raakvlak met aanwezige bodemenergiesystemen;
- Financiële (risico)reservering voor onzekerheden die tijdens de uitvoering zijn aangetroffen.

In de begroting 2026 en het PZI 2026–2040 is reeds rekening gehouden met deze kostenstijging. De extra kosten kunnen worden gedekt vanuit de reservering voor tegenvallers bij lopende projecten.

Inhoud

N211 Wippolderlaan

De N211 Wippolderlaan heeft een bovenregionale functie in het mobiliteitsnetwerk en is een van de drukste provinciale wegen in Zuid-Holland. Daarbij ontsluit deze weg zowel de gemeente Den Haag als de gemeente Westland waarin de economisch belangrijke Greenport is gelegen. De N211 (aansluitend op de Westlandroute N222) is één van de twee belangrijkste ontsluitingswegen van het Westland. De N211 Wippolderlaan is met 80.000 vervoersbewegingen per dag een belangrijke schakel in het mobiliteitsnetwerk van Zuid-Holland.

De verkeersdruk op de N211 Wippolderlaan is op dit moment al zeer hoog. Uit de rijtijdenanalyse blijkt dat deze weg een groot knelpunt vormt, zowel qua reistijdverhouding als qua betrouwbaarheid: met name in de ochtendspits is er vaak een kans van 25–35% op sterk afwijkende rijtijden, waardoor de reistijd regelmatig twee keer zo lang is als in rustige periodes. Door de geplande woningbouwopgaven in Den Haag Zuidwest en het Westland en de toenemende bedrijvigheid met bijbehorend transport zal de druk in de toekomst alleen maar toenemen.

Om deze knelpunten aan te pakken wordt de N211 verbreed naar twee keer drie rijstroken, inclusief twee ongelijkvloerse kruisingen, waarvan één verdiept wordt aangelegd. In bijlage 1 is een overzichtskaart opgenomen van het projectgebied. De keuze voor deze ongelijkvloerse kruisingen – ter hoogte van de Laan van Wateringse Veld en de N222 – is niet alleen verkeerskundig noodzakelijk, maar ook ingegeven door het feit dat op beide locaties in de huidige situatie relatief veel verkeersongevallen plaatsvinden. De kruisingen behoren tot de zogenoemde black spots.

De reconstructie van de N211 Wippolderlaan is meegenomen als uitgangspunt in de in 2021 uitgevoerde studie Gebiedsuitwerking Westland. Daarin is voor 2040 geconstateerd dat, dankzij de reconstructie van de N211 Wippolderlaan, de route naar de A4 in principe voldoende capaciteit biedt. Zonder reconstructie is dat zeker niet het geval.

Voorgeschiedenis

In december 2018 hebben uw Staten besloten ([PZH-2018-674216899](#)) tot de uitvoering van de Wippoldervariant. De keuze voor de Wippoldervariant en het daaruit voortkomende definitieve ontwerp is de uitkomst van participatierondes met omwonenden en betrokkenen, planuitwerking en bestuurlijke besluitvorming. Met deze Wippoldervariant is er onder andere voor gekozen om de geplande verhoogde ligging van de N211 over de N222 heen te vervangen door een verdiepte ligging van de N211 onder de N222 door.

Op 9 juni en 14 juli 2020 bent u per brief ([PZH-2020-741484249](#) en [PZH-2020-744256910](#)) geïnformeerd over de vaststelling van het definitief ontwerp voor de N211 Wippolderlaan en de te volgen ruimtelijke procedure. Door de op 27 februari 2017 reeds verleende vergunning op basis van de Wet natuurbescherming (Wnb-vergunning), heeft het project een bijzondere uitgangspositie in de brede stikstofproblematiek.

Sinds de uitspraak van de Raad van State op 29 mei 2019, mag het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet langer als basis worden gebruikt. Hierdoor kon geen gebruik meer worden gemaakt van een passende beoordeling voor de N211 Wippolderlaan bij het opstarten van een nieuwe ruimtelijke procedure. Dankzij de reeds verleende Wnb-vergunning was het echter mogelijk om een procedure te doorlopen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

De Wabo-procedure moest worden gedaan op basis van een definitief ontwerp voor de N211 Wippolderlaan. De gemeente Westland heeft op 11 september 2021 de omgevingsvergunning voor de reconstructie van de N211 Wippolderlaan verleend; deze vergunning is vervolgens in werking getreden. Op dit moment loopt er nog een hoger beroepsprocedure tegen deze omgevingsvergunning bij de Raad van State ([PZH-2024-848459639](#)). De zitting hiervoor staat gepland op 9 december aanstaande.

Het project op dit moment nog (eventueel) ingrijpend wijzigen en/of stopzetten, brengt grote onzekerheid met zich mee over het behoud van de verleende omgevingsvergunning inclusief de onherroepelijke Wnb-vergunning.

Gewijzigde uitvoeringswijze, onvoorziene omstandigheden en tegenvallers

Op 13 juni jl. ([PZH-2025-874798141](#)) bent u geïnformeerd over de voortgang van het project N211 Wippolderlaan. Daarbij is een nadere toelichting gegeven op de gewijzigde uitvoeringswijze van de verdiepte ligging, evenals op een aantal tegenvallers en onvoorziene omstandigheden die tijdens de realisatie naar voren zijn gekomen. Tevens is aangegeven dat er afwijkingen in het areaal zijn aangetroffen, zoals een verschoven brug over de Zweth en een grote hoeveelheid licht ophoogmateriaal onder de weg.

Aangegeven is dat het project (gedeeltelijk) een vertraging van circa één jaar oploopt en dat een kredietverhoging nodig is van tussen de €54 en €72 mln. om het project te kunnen realiseren. Daarbij is benadrukt dat dit beeld op dat moment nog onzeker en onvolledig was. Om verdere vertraging te voorkomen, kostenstijgingen te beperken en stilstand in de uitvoering te voorkomen, is aan de Kadernota 2026 een erratum toegevoegd ([PZH-2025-875251793](#)). Met dit erratum is per direct een eerste bijstelling van het investeringskrediet met €15 mln. aan u voorgelegd.

Op 15 juli jl. ([PZH-2025-877033762](#)) bent u geïnformeerd over de uitkomst van de bemiddelingsprocedure met de aannemerscombinatie inzake het geschil hoe vanuit het gesloten realisatiecontract rekening moet worden gehouden met de geleidelijke afbouw van de grondwateronttrekking door DSM in Delft Noord. Aangegeven is dat er overeenstemming is bereikt over een financiële afdoening van dit geschil, onder de voorwaarde van positieve besluitvorming door uw Staten over de financiële gevolgen.

Financiële en tijdsgevolgen

De afgelopen periode heeft een intensief traject plaatsgevonden met de aannemerscombinatie en onafhankelijke experts, gericht op onder meer een nadere uitwerking van de te verwachten financiële gevolgen. Daarbij is ook gekeken naar mogelijke optimalisaties en versoeringen binnen het project. De ruimte daarvoor is echter beperkt, aangezien het project gebonden is aan de verleende omgevingsvergunning.

Daarnaast geldt dat de N211 Wippolderlaan een bijzonder complex werk is, mede vanwege de zeer beperkt beschikbare fysieke ruimte voor de uitvoering van de werkzaamheden.

In overleg met de betrokken wegbeheerders (Rijk en gemeenten) is ervoor gekozen om langere afsluitingen toe te staan dan enkel de huidige weekendafsluitingen. Deze afsluitingen zijn besproken met een aantal (grote) bedrijven en er wordt gekeken hoe de negatieve effecten zoveel mogelijk kunnen worden beperkt. Dit biedt de mogelijkheid om efficiënter, kostenbesparend en duurzamer te werken, zonder daarbij onevenredige overlast te veroorzaken voor weggebruikers, bedrijven en omwonenden. Daarnaast is gekeken naar mogelijke optimalisaties in de fasering, waardoor niet alleen efficiënter maar ook veiliger gewerkt kan worden.

Dit alles leidt ertoe dat de tijdelijke wegen — de zogeheten bypass — die het huidige verkeer van de N211 en N222 langs de bouwput van de verdiepte ligging zullen leiden, al op 24 november aanstaande in gebruik kunnen worden genomen. De verwachting is dat het verkeer eind 2027 gebruik kan maken van de nieuwe verdiepte ligging. Vooruitlopend worden medio 2027 de overige delen van het project opgeleverd, waaronder de ongelijkvloerse aansluiting met de Laan van Wateringse Veld. Dit alles heeft ervoor gezorgd dat er naar verwachting geen sprake zal zijn van een vertraging van ca. 1 jaar, zoals eerder met u gecommuniceerd, maar een gedeeltelijke vertraging van het project van circa een half jaar.

De totale financiële gevolgen voor de gewijzigde uitvoeringswijze van de verdiepte ligging, de aangetroffen weesleidingen, de ontstane vertraging, de veranderde grondwaterhuishouding – onvoorziene zeer natte periodes de afgelopen jaren – en het raakvlak met de aanwezige bodemenergiesystemen zijn in totaal €60 mln. Omdat bij de Kadernota 2026 al €15 mln. is toegevoegd aan het investeringskrediet resteert nog een tekort van €45 mln.

Onzekerheden

Een groot deel van de reconstructie van de N211 Wippolderlaan vindt plaats op areaal dat in het verleden is overgenomen van Rijkswaterstaat. Uit de beschikbare (verstreekte) areaalgegevens was geen aanleiding om te verwachten, dat zich onder de bestaande weg een (grote) hoeveelheid licht ophoogmateriaal zou bevinden.

Dergelijk materiaal kan alleen worden gedetecteerd via zeer gerichte (onderzoeks)boringen door de wegconstructie, waarvoor tevens wegafsluitingen nodig zijn. Deze boringen zijn vooraf niet uitgevoerd vanwege de omvang van het projectgebied, de impact op het verkeer en de verwachting dat licht ophoogmateriaal niet zou voorkomen in het gebied.

Tijdens reeds uitgevoerde weekendwerkzaamheden is desondanks licht ophoogmateriaal aangetroffen ter hoogte van de bruggen over de Zweth en de Molensloot. Dit is inmiddels nader in kaart gebracht, blijkt ook echt omvangrijk te zijn en vraagt om een aangepaste aanpak en aanvullende maatregelen.

Uit aanvullend onderzoek is tevens gebleken dat met name de brug over de Zweth, en in mindere mate die over de Molensloot, enigszins zijn verschoven ten opzichte van hun oorspronkelijke positie als gevolg van intensieve verkeersbelasting. Hoewel dit geen direct risico oplevert voor het huidige gebruik, zijn aanvullende (beheers)maatregelen om de bruggen stabiel te houden richting de toekomst wel noodzakelijk.

Op dit moment wordt samen met de aannemerscombinatie gewerkt aan een integraal plan om de impact van beide geconstateerde raakvlakken tot een minimum te beperken. Daarbij wordt opgemerkt dat afwijkingen in de ondergrond en/of areaal, dan wel ten opzichte van het definitief ontwerp, binnen het risicodomein van de provincie als opdrachtgever vallen.

De doelstelling is om te komen tot een aanpak en maatregelen die budget- en tijdsplanningsneutraal zijn. Dit kan op dit moment echter niet worden gegarandeerd. De komende zes maanden is verdere uitwerking met de aannemerscombinatie nodig. Mochten er aanvullende werkzaamheden nodig zijn, dan zal naar verwachting de ontsluiting van de Laan van Wateringse Veld gedurende enige tijd verhinderd zijn. Ook dit aspect vergt nadere uitwerking in de komende periode.

Voorgesteld wordt om hiervoor een aanvullende risicoreservering van €10 mln. op te nemen binnen het project en het investeringskrediet in lijn daarmee te verhogen.

Het aantreffen van afwijkend areaal brengt aanzienlijke projectrisico's en financiële gevolgen met zich mee, die de voortgang van een project in algemene zin ernstig kunnen bedreigen. Om dit in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, wordt vanuit het assetmanagement ingezet op het uitvoeren van eigen inmetingen van kunstwerken bij overdracht van areaal dat niet door de provincie zelf is aangelegd. Daarmee worden eventuele afwijkingen of onjuistheden in beschikbare bouwtekeningen inzichtelijk gemaakt. Daarnaast zal ook aanvullend onderzoek worden verricht naar de overgedragen wegconstructie, zelfs als dit leidt tot tijdelijke en mogelijk onnodige wegafsluitingen.

Financiën en dekking

Om het project N211 Wippolderlaan te kunnen afronden zal het investeringskrediet moeten worden verhoogd met €55 mln. inclusief een risicoreservering van €10 mln. tot een totaal van €207,0 mln. (prijspeil 2025). In onderstaande tabel is dit nader weergegeven.

Toename projectkosten		€60 mln.	
	Gewijzigde uitvoeringswijze		
	Aangetroffen weesleidingen		
	Vertraging		
	Veranderde grondwaterhuishouding		
	Raakvlak bodemenergiesystemen		
Risicoreservering		€10 mln.	
	Aangetroffen licht ophoogmateriaal		
	Verschoven kunstwerken		
Reeds verwerkt Kadernota 2026		- €15 mln.	
Verhoging investeringskrediet		€55 mln.	

Om dit tekort te kunnen dekken is in de begroting 2026 en het PZI 2026-2040 reeds rekening gehouden met deze kostenstijging. De reservering “tegenvallers lopende projecten” is vooruitlopend op dit voorstel daarom verhoogd met €60 mln. vanuit de algemene middelen. Hiertegenover staan ook diverse meevallers op andere projecten. Zo is bijvoorbeeld de reservering van €11,9 mln. voor toekomstige projecten in het Westland (initiatieffase) komen te vervallen.

Voorgesteld wordt dan ook om de benodigde verhoging van het investeringskrediet met €55 mln. te dekken vanuit de reservering tegenvallers lopende projecten.

Proces

Het project maakt deel uit van het overkoepelende Bestuursakkoord A4 Passage en Poorten & Inprikkers van 12 november 2012, waarbij de provincie de aanpassing van de N211 Wippolderlaan tussen de aansluiting A4 en de N222 uitvoert.

Voor het projectdeel nabij de A4 (aansluiting Harnaschknoop/N211) zijn afspraken vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst met het ministerie van I&W en Rijkswaterstaat en ontvangen we een forse bijdrage van het Rijk. Vanwege het pauzeren van het project A4 Haaglanden-N14 door het Rijk, kan geen volledige uitvoering worden gegeven aan deze overeenkomst.

In het BO-MIRT van november 2024 is (aanvullend) overeengekomen dat de minister van IenW €35 mln. reserveert vanuit het restbudget van het gepauzeerde wegenproject voor de capaciteitsuitbreiding van de aansluiting van de N211 op de A4 (Harnaschknoop), conform het ontwerp van deze aansluiting – een extra viaduct over de A4 - dat is opgenomen in het Ontwerp-Tracébesluit A4 Haaglanden-N14.

De provincie Zuid-Holland zal het werk uitvoeren in opdracht van en voor rekening en risico van de minister van IenW. Dit is geen onderdeel van het huidige project N211 Wippolderlaan. De gemeente Midden-Delfland zal in samenwerking met de provincie Zuid-Holland de ruimtelijke ordeningsprocedure verzorgen. Aandachtspunt hierbij is de brede stikstofproblematiek.

Procedure

Nadat uw Staten hebben ingestemd met het verhogen van het investeringskrediet, kunnen de gemaakte financiële afspraken met de aannemerscombinatie definitief worden verrekend. Begin 2026 wordt u geïnformeerd over de uitkomsten van het eerder genoemde integrale plan ten behoeve van het gevonden licht ophoogmateriaal en de verschoven kunstwerken en de verdere gevolgen daarvan.

Ontwerp-Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 28 oktober 2025, met het besluitnummer PZH-2025-881311902;

Gelet op Artikel 143, lid 2 van de Provinciewet;

Besluiten:

1. Te bepalen dat het investeringskrediet voor het project N211 Wippolderlaan met €55,0 mln. verhoogd moet worden naar €207,0 mln. (prijspeil 2025) als gevolg van diverse projectontwikkelingen en deze verhoging te dekken vanuit de reservering tegenvallers lopende projecten in het PZI.

Den Haag, 10 december 2025

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Griffier
drs. B.S.M. Sepers

Voorzitter
mr. A.W. Kolff

Bijlagen:

1. Overzichtskaart projectgebied N211 Wippolderlaan

Den Haag, 28 oktober 2025

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

Secretaris
drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Voorzitter
mr. A.W. Kolff